

La Casa Gran

Sant Llorenç d'Hortons

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Sant Joan Samora
Alçada: 184

Coordenades:

Latitud: 41.47242
Longitud: 1.86559
UTM Est (X): 405278
UTM Nord (Y): 4591823

Classificació

Número de fitxa 08222 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Hi ha parts restaurades i d'altres a l'espera.
Protecció Legal
Observacions protecció: Catàleg de masies (POUM de Sant Llorenç d'Hortons, 2005)
Número inventari Si, IPA 4765
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000606000DF09B0001KB
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 31/01/2013 - 01:00

Descripció

Aquesta era una de les propietats més grans de la parròquia de St. Joan Samora. L'edifici principal és de planta rectangular i consta de planta baixa i pis, amb la coberta de teules àrabs a dues aigües i el carener paral·lel a la façana principal, orientada a migdia. La porta principal és de mig punt adovellada i dóna accés a la cuina amb un foc de rotllo amb escons, amb xemeneia octogonal sustentada sobre quatre petxines d'obra, recentment restaurada. Als fogons de la cuina hi ha un pany de paret fet de rajoles de mostra policromades. L'escala d'accés al primer pis duu a una gran sala amb habitacions als costats. Al paviment de la sala hi ha un forat o espiell per veure qui entrava a la casa des de la planta pis. A la façana hi destaca un rellotge de sol i la data de 1920, que assenyala la darrera restauració o reforma.

Observacions:

Als patis posteriors hi ha diverses plataformes de pedra amb motlures per a pedres de molí. També hi ha una cisterna de recollida d'aigua de pluja i diversos annexos, alguns dels quals s'estan reconstruint perquè s'havien ensorrat.

Història

L'origen de la casa Gran és la unificació de les propietats de Can Canals i de Can Ràfols, quan a l'any 1641 en Miquel Canals compra a Joan Ràfols la finca. La primera referència de Can Canals es remunta a 1453 i es manté a la mateixa família fins que a l'any 1704, Pau Canals ven a Ramon Avella de Subirats tots els masos i terres

En un capbreu de l'any 1513 fet per Miquel Canals es pot llegir "lo mas ses cases, la peça de terra qui és dins ses parets, lo mas deruït nomenat lo mas mora ab una gran peça, una peça de terra, l'altre peça gran, los farreginals, lo mas de ses tres? (o tries), la peça nomenada de sarell, altre peça de terra prop lo mas roig, la peça prop lo mas pinyana, la peça de pertinències del mas des puig, los domenys, la peça nomenada honrada, la part del vall, la peça nomenada des cocó, la casa den tortosa ab una peça contigua, una petita peciola de terra". L'any 1513, Joan Ràfol capbrevà: "los masos Mir y Vendrell, la peça del hort den Miró, la peça bosca, altre peça de bosch appellada formàs, la peça qui és den Pere Martí, una peça de terra de pertinències del mas Viver".

Bibliografia

- AA.VV (1986). Sant Llorenç d'Hortons; dins l'Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya; l'Alt Penedès. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ D'HORTONS (2005). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Llorenç d'Hortons.
- BOSCH CASADEVALL, Josep Maria (2009). Diccionari de els masies de Sant Llorenç d'Hortons (ss. XVI-XIX), dins Programa de Festa Major de Sant Llorenç d'Hortons de 2009, pàgs. 17 a 23.
- ROSSELLÓ i RAVENTÓS, Joan (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya, vol II l'Alt Penedès. Direcció General del Patrimoni Artístic de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, pàgs. 124 a 133.
- ROVIRA TUBELLA, Ramon (1999). Unes primeres notes sobre les masies de la parròquia de Sant Joan Samora. Programa de Festa Major de Gelida o <http://www.gelida.org/SLHortons/sjsamora.htm>

